

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopol se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Skrb za narod.

Kakor so poročali listi, je izdal papež nov motuproprio, ki govori o skrbi za izseljence. Ker smo se v zadnjem času že pečali s tem vprašanjem, podamo tu še nekaj misli o tem. Papež piše:

„Cerkve skrbi materinsko za vse katoličane, predvsem pa ljubi in skrbi za tiste delavce, ki zapuste svojo domačo grudo in odpušajo v tujino, da si izboljšajo svoj položaj. V tujini so pa izpostavljeni večkrat največjim nevarnostim. Delo našega velikega prednika in naše lastno delo dokazuje, da je Apostolska Stolica vedno pospeševala tista društva, ki so se ustanovila, da skrbijo za izseljence in vedno opozarja škofe na to, naj važnemu vprašanju izseljencev povsodu svojo višjopastirsko skrb.“

Vedno naraščajoči promet, vedno lažje popotovanje in drugi razlogi povzročajo, da število izseljencev vsak dan narašča. Dolžni smo zato, da storimo vse, kar je potrebno, da postanejo vsi naši otroci deležni naše pomoči. Žalostni smo zaradi različnih nevarnosti, ki jih je glede na vero in navedeno toliko ljudi izpostavljenih tam, kjer ne poznajo jezika, ne jezika. Nimajo svojih duhovnikov in si za izveličanje svoje duše ne morejo pomagati sami in jim tudi ne morejo pomagati škofje in družbe, ki so ustanovljene za izseljence. Kar se je do zdaj storilo, da se odpravijo navedene napake, ni to, kar se je pričakovalo, ker prevelikega hvalevrednega dela tisti, ki sodelujejo, ne morejo zmagoati, ker presegajo njih moči in ker se tudi večkrat ne deluje složno in enotno.

Zato — pravi papež — na dalje — se ustanovi poseben oddelek v konzistorialni kongregaciji, ki naj skrbi samo za izseljence.

„Slovenec“ piše o tem motuproprio:

Revežu je stala in stoji katoliška cerkev vedno na strani, ga podpira, mu pomaga. Ko so se pričlenili naši ljudje izseljevati v tujino, kdo je mislil, kdo je skrbel za nje? Morebiti svetna inteligenca? Kaj še! Katoliški duhovnik je tisti, ki je prvi učil, zbiral in skrbel za ubogega Slovenca v Ameriki, za ubogega izseljenca na Westfalskem. Prva mati katoliškim izseljencem je bila cerkev, ki je izvela izseljeniško varstvo že v tistih, ko prosvetljena družba za izseljence niti mislila ni, razven da jih je po svojih agentih bodisi na ladajah, bodisi v tujini izkoriščala, kar je mogla.

O tem smo povedali že zadnjič v »Jero-
bilu« svoje mnenje. Res je katoliška cerkev šla za izseljenci, toda večni blagor izseljen-
cev je bil njenim služabnikom dosti manj pri
srcu, nego lastni blagor duhovnikov. Naši ro-
laci so se v Ameriki pogosto mogli prepričati
o tem, kako hite taki služabniki klerikalizma
— skrbeti zase.

Vključ temu je papeževa dobra volja vpo-
števanja vredna — in za nas poučna. Ako
namreč cerkev gre za svojimi ovčicami in jih
hoče rešiti zase — ali ni istotako potrebno, da
narod skrbi za to, da ostanje njegovih sinovi
vedno in povsod z njim v zvezi? Toda kako
naj narod za to skrbi? Oziroma: Kdo naj
skrbi za narod? Ali stranka? Klerikalna stran-
ka skrbi zanj, toda samo zaradi sebe.

Kdo torej? Ali bi ne bilo treba skupne
slovenske akcije? Tu bi imel svoje delo na-
rodni svet. A tega nimamo. Čehi imajo iz-
borno organizacijo, ki skrbi za izseljence po
vseh delih sveta. Izdajajo zato poseben list,

ki opozarja na vsa važna vprašanja izselje-
vanja.

Vsako leto pošljejo iz domovine pred-
vatele v razne kraje — posebno v Ameriko
— da tam predavajo rojakom in se seznanijo
z njih razmerami. Sploh pazijo, da se ne zgubi
nič, da vsak ostane svest svojih domovini.
— Mi — razven klerikalnih poskusov — do-
sled nismo nič podobnega začeli. Res so se naši
ljudje v tujini sami dovolj — organizirali —
črne pijavke, ki so prišle za njim so jih po-
gosto same v to prisilile. Vendar manjka zve-
ze, ki bi družila sinove slovenske domovine
in bi skrbela za to, da naši ljudje, ko gredo
po svetu za kruhom — ne bodo žrtve raznih
špekulantov, ampak da se jim pot iz domo-
vine in prehod v tujino olajša. To je dolžnost,
ki bi se je morali zavedati.

Skrb za narod ne sme biti beseda, ne sme
se omejit na ozke kranjske meje, ali na meje
naše ožje domovine — ampak bi morala se-
gati daleč čez svet, kjer danes slovenski člo-
vek služi svoj kruh. Narodna zavest in lu-
bezen do rodne zemlje družijo nas — treba bi
bilo, da bi nas družila tudi ožja vez organizac-
ije, da se ne porazgube naše sile — ampak,
da se družijo v boju do skupne rešitve.

Nekaj vrstic o razdoru.

Trst, 4. septembra 1912.

Veliko se piše in govori o razdoru. »Tr-
žaški Slovenci se ne smemo cepiti v politične
stranke! Tržaški Slovenci moramo složno na-
stopati!« Je že prav, toda samo v narodnih
vprašanjih! V narodu je več stanov. Kaj naj
pa se napravi takrat, kadar zahteva slovenski
delavec od slovenskega podjetnika povišanje
plače? Politična stranka, ki zastopa interese
vseh stanov v narodu, se v takem slučaju po-
stavi na stran delodajalcev.

Poglejmo na Kranjsko, poglejmo drugam!
Povsod je tako.

Torej, kaj naj stori tako društvo za delav-
stvo? Kaj pa naj stori delavstvo, če nima po-
litične organizacije? Ali naj se vpiše v to po-
litično društvo? Ali naj je delavec za štafazo?
Ne! Odločno povemo, da stojimo na stališču,
da se mora delavstvo emancipirati od vseh in
sicer na vseh poljih. Delavstva je največ in za-
to bi moralo imeti delavstvo najprej politično
organizacijo. Toda nekateri trde, da je to raz-
dor, da bi pomenjal ta korak smrt tržaškega
Slovenstva. Saj ni res: Ravno nasprotno je res.

Če se povzdigne sedaj propadajoča masa
slovenskega naroda, ki obstoji z delavskega
ljudstva in šteje najmanj 70% v narodu, kaj je
mari to protinarodno, kaj je mari to smrt tr-
žaškega Slovenstva? Pravimo, da je ravno to
narodno delo, če se največji del naroda ohrani.
Če bo pa ta del stradal in poginjal kot politi-
čno mrtvilo, potem je pogin našega naroda
gotov.

Kadar se gre za šolstvo in druge narodne
pravice, je samoposebi umevno, da je potreben
skupen nastop, ampak v socialnem oziru je
nasprotstvo med enim in drugim razredom v
narodu, neizogibno. Ravno tako je glede mi-
šljenja. Vsak ni veren, tudi brezverec ni vsak.
Mislimo, da je bolj koristno, če se nahajajo v
društvu ljudje, ki enako čutijo in se ne prepi-
rajo med seboj. V društvu, kjer sedi brezverec
poleg vernega človeka, mora priti do kon-
fliktov. Konflikti pa le zadržujejo razvoj dru-
štva, stranke in z njo vsega naroda spolh.

Če pa obstojita dve stranki, recimo tri,
in se v vsaki vzglojuje članstvo pravilno, so
uspehi gotovi. Ločeno korakati in skupno uda-
riti, ta nauk bi moral biti vkoreninjen v vsa-
kemu posamezniku.

S tem, da smo izpregovorili o slogi par
vrstic, pa še nikakor ni rečeno, da se ustanovi,
kar čez noč nova stranka. Hoteli smo samo
dokazati, da bi to nič ne škodovalo temveč le
koristilo.

Praksa bi izkazala, da bi Slovenci v
Trstu s tem mnogo pridobili, ker na ta način
bi se prebudili sanjaci o internacionalizmu in
bi spoznali, da delavstvo slovenski narodni
stvari v Trstu mnogo škoduje, če se tudi v
narodnih vprašanjih vda stremljenju socialne
demokracije.

Smo za popolno narodno, a skupno s tem
tudi za politično emancipacijo delavstva — ker
tako vevajmo interese naroda in delavstva.

POLITIŠKA KRONIKA.

Nova stranka na Turškem. Znani turški
politik Lufti-bej hoče osnovati novo stranko,
ki bi imela naslov: Narodna ustavna stranka.
Ta nova stranka bi temeljila na Turkizmu iz
leta 1876. in zbrala v sebi vse zmerne ele-
mente in bi tako onemogočila diktature raznih
političnih odbojev.

Cesar Viljem v Švicl. Mnogo se je ugi-
balo, kakšen namen ima potovanje cesarja Vi-
ljema v Švico. Splošno se je mislilo, da Vi-
ljem zasleduje politične namene proti Franciji.
Izjavlja pa se, da je poset samo znamenje do-
brega sosedstva.

Italija in Rusija. Takoj po vojni bosta ita-
lijanski kralj in kraljica obiskala ruski dvor, da
se zahvalita za intervencijo Rusije.

DOPISI.

Gospodična je zmaga. Zanimiv prizor se
je pripetil pri letošnjih vojaških vajah v Be-
gunjah pri Cerknici. V »Danu« je že bilo opi-
sano, da je napovedal 27. pešpolk Belgičev tr-
govini in gostilni g. Ivana Strgulca bojkot. V
mirnem času se da bojkot vzdržati, a v vo-
jskim času je nekaj drugega. Slučaj je na-
nesel, da je bil 27. pešpolk nastanjen po kon-
čanih vajah v Begunjah. Ako bi bili samo oni
tukaj, bi bilo z bojkotom šlo prav lahko, a bilo
je vojakov kot lista in trave, jedilnic, stan-
ovanj premalo, lakota velika, pritisk vojaštva
na gostilne in trgovine r. r. nosen. Pred gos-
tilnjo g. Stergulca je postavil 27. pešpolk vo-
jaško stražo. Na mah je bila gostilna prazna.
Sam g. Stergulc vodi trgovino in gostilno v
hotelu »Javornik« v Cerknici, njega toraj ni
bilo v Begunjah, kateremu je vojaštvo napo-
vedalo bojkot. Več njegovih poslopij je pa vo-
jaštvo zasedlo, le v gostilno in trgovino ne bi
smel nikdo stopiti. Sedaj stopi na noge general
v osebi gospodične Mimi Stergulce, ki vodi s
posli trgovino za očeta v Begunjah. Zapove-
dala je strogo in odločno, da se morajo zgubiti
vsi vojakji iz njenih poslopij, ali pa odpraviti
stražo in bojkot. Ta strogi nastop gospodične
je spravil Belgičje v vidno zadrego. Poslali
so k gospodični parlamentarca s poveljem, da
v imenu postave mora ona pustiti vojake bi-
vati pod njeno streho. A novi general ni ostal
na cedilu, marveč hlabro zavrnil parlamentar-
ca: »Ako se takoj ne spravite iz naše hiše,
bom brzojavno prosila pomoči proti vašem

bojkotu pri okrajnem glavarstvu v Logatcu.
Videti hočem, ako je postava samo za vas in
nič za nas pisana.« Kaj sedaj stori? Bojkot
je neposvest, Belgičji se takoj sprevideali, da
proti novemu generalu s silo ne bi bilo galan-
tno postopati — po kratkem posvetovanju so
sklenili častno riterirati. Izselili so se kasno
na večer v vasi Sešek in Topol. Straža izpred
hiše je izginila, vojaštvo se je vsulo v gostilno
in trgovino — in novi general j.dč. Mimi je
sijajno zmaga! To zmago so posebno po-
zdravljali trudni, lačni in žejni rezervisti, ka-
terim je pridna gđ. Mimi stregla v splošno
zadovoljnost.

Končana vojska. (iz Cerkniške okolice.)
Po časopisu je bilo brati, da se bodo vršile
v Cerkniški okolici vojaške vaje na najnovejši
način, ki bodo jako zanimive. Sam prestolo-
naslednik Franc Ferdinand in razni ministri
bodo opazovali to novo zanimivost. A nazadnje
prestolonaslednika niti ministrov ni bilo nikjer
— saj vojaki niso vedeli ničesar o njih, vaje
so pa bile vendar zanimive, boljše rečeno ža-
lostne in smešne obenem. Že 1. septembra so
švigale razne predstraže po okolici. Severna
divizija je prišla iz Dolenjskega in se je vta-
bila na Blokah in njeni okolici, kjer je teren za
vojaške vaje jako primeren, južna pa se je bli-
žala od Postojne. Južna je imela težje stališče
prodirati iz nižine proti višini in vreči sovra-
žnika na dolenjsko stran. Dne 2. septembra
zjutraj so se zasilili prvi strelji topov. Kmalu
na to se je vnel lud boj in ogenj na celi črti
kakih 20 klm narazen od sv. Vida pri Cerknici
do Križne gore pri Ložu. Imenitno je bilo po-
slušati neprestano gromenje topov, klopotanje
strojnih pušk in pokanje pehote. Središče je
bilo na Slemenu pri Ulaki. Južni diviziji se je
že posrečilo sovražnika vreči s Slemena proti
Blokam, a morala se je kmalu umakniti pre-
moči, ki je nanjo pritisnila iz bloške ravnine.
Čedalje bolj je sedaj pritisnala moč s severa
proti jugu; južni so se umikali in držali hra-
bro, severni pa napadali. Vojska je trajala celi
dan in celo noč do dne 3. septembra 9. ure zju-
traj. Zvečer 2. septembra je začelo deževati,
vojaki so bili mokri do kože, a to jih ni prepla-
šilo, bojevali so se naprej mokri, lačni, žejni,
brez počitka, brez spanja, trudni in upehani.
Od 1. septembra zjutraj do 3. septembra večer
niso vojaki zavžili gorkega jedila, prav mnogi ni-
so imeli časa niti zavžiti jedi, ki so jih nosili se-
boj. Med vajami se je napravil med provijan-
tnimi vozovi, katerih je bilo več stotin, grozo-
vit nered. Tukaj sta namreč dve vasi z imenom
Topol, ena pri Begunjah, druga pri Blokah.
Provijantrni vozniškim je bilo zapovedano, da
naj pripeljejo in počakajo vojaštvo v Topolu.
Vozovi z živim desnega krila so čakali na
levem, oni levega krila pa na desnem v To-
polu. Po končanih vajah se je spoznala po-
mota. Drvili so vozovi nazaj, iskali vsak svojo
določeno pehoto, a predno so prišli na določen
kraj je trajalo skoraj celi dan; vojaki so pa
bili silno lačni, a za jesti ni bilo dobili ničesar.
V Cerknici, Begunjah in sosednih vaseh je bilo
na tisoče izmučenih in lačnih vojakov, a ljudje
niso bili to ničesar pripravili, ker ni bilo nič
napovedanega. Srečen je bil oni, ki je dobil ko-
šek kruha ali požirek gorke jedi. Napol sirov
kruh so reveži drago plačali in jemali iz peči,
vsak je iskal po svojem potolažiti kruteči že-
lodec za prvo silo s sadiem, vinom ali karsi-
bodi. Po vseh hišah so ljudje začeli vojakom
kuhati in pečti. Komaj proti večeru 3. septem-
bra je velika množica potolažila za silo kruteče

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

»Govoril je o sedemnajstletni deklici...
Kdo more biti ta otrok?... Bojim se!«

Izraz strahu, žalosti in smrtnotrežke tes-
nobe mu je pokrival razorano obličje. Kakšna
strašna vprašanja so neki vznemirjala to ubo-
go srce?

»Kar se tiče Feronke,« je nadaljeval Franc
I., »povejden, k njej bo to urlo. In napravim ji
presenečenje, ki ga še to pomnila še dolgo časa!«

»Kakšno neki?« je vprašal Sansak.

Ta hip pa so se odprla vrata kraljeve so-
be. Vstopil je črno oblečen mož bledega obra-
za.

»Oho, gospod grof de Monklar!« je zakli-
cal Tribulet obrnivši se ter nadel svojo porog-
ljivo krinko. »Gospod veliki avdencijar, veliki
profos pariški, strašni poglavar naših stražar-
jev, strogi poveljnik naše policije, ki se ga boje
po pravici vsi potepuhi, rokovanjaci in razboj-
niki!«

Grof Monklar se je približal kralju in se
priklonil.

»Govorite, gospod,« mu de Franc I.
»Sire, prihajam vam predložiti listo vseh
prošenj za avdijence, da mi vaše Velikanstvo
zaznamuje tiste, ki jih bo blagovilo sprejeti.
Na prvem mestu Štefan Dolet, tiskarnar.«

»Ne sprejemam ga,« je rekel vladar s trdim
glasom. »Nadzorujte pazno tega človeka, ki ima
čudne stike z verskimi novotariji, ki mi zastrup-
ljajo kraljestvo... Kdo sledi?«

Moister Franc Rable...

»K vragu z njim! In naj pazi tudi on! Naše
kraljevsko potrpljenje ima svoje meje... Kdo
še?«

»Castitljivi in spoštovani don Ignacij de
Lojola, ki prihaja iz Provanse.«

Kraljevo čelo se je pokrilo z oblakom
skrbi.

»Častitega Očeta sprejemem jutri,« je dejal
tiho.

»Vraga!« je bevsknil Tribulet. »Razen bab-
jih kril ne ljubi naš sir ničesar tako zelo kakor
meniške kute!«

»To so vse avdijence,« je povzel grof
Monklar, »toda...«

»Kaj še?«

»Sir, Dvor Čudežev postaja neznosna kuga,
ki preti otrovati Pariz, kakor strupijo verski
novotariji, ki jih je pravkar omenilo vaše Veli-
čanstvo, vse kraljestvo. V ulici Sen-Deni ni mo-
goče več prebivati; ulice Mové-Garson, Fran-
Bruzoa, Grand in Petit Truandri prekipevajo in
razlivajo svoj gnoj po zdravih ulicah; predz-
nost malopridnežev presega vse meje — z eno
besedo, treba je postaviti svarilen zgrad. Po-
sebnost dva izmed teh rokavohov sta vredna
zanjke: neki Lantné in še neki drugi, ki mu
pravijo Alfred... Kaj naj storim z njima?«

»Primite obadva in obesite ju!«

Tribulet je plosnil z rokami;

»Pa res! V Parizu manjka zabave. Ne vem,
če so jih pet več včerajšnji in današnji dan!...«

Grof Monklar se je naklonil s smehljajem
mračnega zadovoljstva. Nato je odšel ob sploš-
nem tesnobnem molčanju; kraljevi plemiči so
se nehote razmeknili pred črno postavo tega
moža, ki je prihajal in odhajal v spremstvu
smrti... Samo Tribulet je viknil:

»Z Bogom, arhangel šafota!...«

»Ubog! Monklar!« je rekel kralj. »Že dvaj-
set let preganja vse te cigane in rokovanjce, ki
jih dolži, da so ukrali in morda umorili njevo-
vega sina... A zdaj, ko so državni posli od-
pravljene, se brigajmo za svoje lastne. Na pot k
Feronki... zvečer pa je ekspedicija! K Fe-
ronki! Zabava se obeta, gospodje!...«

In Franc I. je odšel iz sobe v spremstvu
svojih plemenitašev, poživljavaje si veselo
balado...

II.

Krvnik.

Osem je ura. Noč je črna kakor prepad
brez dna. V burnih sunkih zavija okrog vogalov
mrzel oktoberski veter.

Blizu Tuillerij se dviga osamljena hišica:
gnezd, ki je skrivalo dolgo časa ljubezensko
razmerje kralja z lepo gospo Feronovo. V prv-
em nadstropju se sveti medlo razsvetljeno
okno kakor diskantna zvezdica...

Soba je urejena za dolge ljubezenske ob-
jeme; mlačni zrak je v njej težak od slastibud-
nih parfumov. Krasna postelja je bolj podobna
širokemu, globokemu oltarju, postavljenemu v
večno obnavljanje ljubezenske daritve.

V naslanjaču sedi kralj Franc I.; v njego-
vem naročju, na njegovih kolenih — ženska, ki
ne zakriva svoje blesteče nagote niti z najmanj-
šim pajčolanom. Oviija mu roke okrog vrata,
nudi mu ustnice in šepete:

»Se en poljub, moj Franc...«

Mramorna golota njenega belorožnatega
mesa, harmonične linije njenega telesa, zvitega
v brezstidni pozi, blestenje njenih plavih las,
ki padajo razpletene na ramena, baršunasti žar
njenih vročih oči in naglo dviganje njenih prsi,
ki jih pali neutesna strast — vse to omamlja
kralja in ga zazibava v pijane sanje. To ni več

ženska, ni več lepa gospa Feronova — to je Ve-
nera sama! Afrodita je, boginja ljubezni, veli-
častna v svoji nesramnosti in svoji zlatolasi na-
goti, ki se vsa, brez meje ponuja razuzdanim
poljubom...

»Se en poljub, moj kralj...«

Mišičaste roke Franceve se ovijejo okrog
njenega vitkega pasu; lice mu prebledi, oči se
mu skale, usta mu jecajo; pogradi jo, odnese
jo napol omamljeno in se zavali z njo na po-
steljo, globoko kakor oltar ljubezni...

V dnu teme, ki vlada zunaj, stoji mož in zre
gor na razsvetljeno okno... Nepremično, ne
čuteč grizočega mraza, bled in izpačenega lica
strmi navzgor; v njegovih očeh je blazno bli-
skanje obupa... In v brezveznih besedah
mrmlja obupa...

»Laž mora biti! To ni mogoče! Magdalena
me ne vara; ni je v tej hiši! Magdalena me
ljubi! Ona je čista!... Tisti, ki me je prišel da-
nes obvestiti, je bil lažnjivec in podel obrekli-
vec!... In vendar stojim jaz nesrečnik tukaj in
prežim in gledam plakaje, kdaj se odpro vrata!

Ah, kako grozno trpim! Grom in pek, zdi se
mi, da mi poka lobanja!...«

Gori, v sobi, se kralj Franc I. pripravlja k
odhodu.

»Ali se vrneš kmalu, moj Franc?« vzdihuje
mлада žena.

»Bogme! Saj ne bi imel duše, če bi te pu-
stil čakati! Kmalu pridem, kolnem se ti, da...
Z Bogom, ljubica sladka... Ali ste si ogledali
srebrno skrinjico, ki sem vam jo prinesel?«

»Mar mi je skrinjica! Le vi se vrnite, kralj
mojega srca!«

»Kmalu, kmalu! Benvenuto Cellini jo je
cizeliral nalašč za vas.«

»Oh, če bi vas ne bilo, sladki ljubljeneč
moj!«

želoce. Med tem časom se je spridilo na provijantnih vozeh mnogo pripravljenega mesa, jedila so bila prestana in zanič — zavreči so morali vse; psi, kokoši in prašiči so imeli velik praznik. Sedaj pa prenočišča za toliko ljudi kje dobiti? Vse je bilo natlačeno in polno. Bilo je videti brez števila smešnih in žalostnih prizorov. Kdor je bil nasilen in sirov, je dobil kaj malega, skromni in ponižni so pa trpeli. Sreča je bila v tej nesreči, da je letos v teh krajih veliko sadja. Pohvalno moramo pa priznati, da vojaštvo, čeprav do skrajnosti izmučeno in lačno, ni brez dovoljenja posestnikov obiralo sadja, pač pa so ga jim ti radovoljno dajali. Mnogo škode je pa napravljeno na poljih, kjer so se vršile vaje. Zlasti na Blokah je nekaterim posestnikom popolnoma uničeno polje in vsi pridelki. Koder so drčili vozovi čez njive, je nastala trda pot, tu je vse uničeno. Poleg že povedanih nezdov se je pohabilo nekaj konj, polomilo nekaj vozov. Včeraj se je pa vojaštvo srečno razšlo na vse strani. Kmalu so reveži pozabili vse napore; okrepčani so z veselimi obrazi odkorakali nekateri na kolodvor na Rakek proti domu, drugi pa peš v svoje garnizije. Tako se je toraj končala napovedana, zanimiva novovrstna vojna v naši okolici.

Iz Ormoških ljutomerskih goric. (Stanje vinogradov). — Letos smo se lahko prepričali, da je »Lovrenčevo« (10. avg.) resnično prvi jesenski dan, kakor to zatrjuje stari pregovor. Od tega dneva nimamo letos več stalnega vremena. Deževje v drugi polovici meseca avgusta je povzročilo, da je postalo tako zgodaj občutno hladno; je, kakor da bi solnce ne imelo nobene moči več, vedno pihajo mrzli vetrovi in vedno je oblačno, štiri tedne zaporedoma. Dež meseca avgusta je bil tudi vzrok, da se je prikazal oidium kakor že dolgo ne. Vsaka gorica ga ima, ena več, druga manj kakor je zasajena z eno ali drugo sorto; najbolj bolan je poščip, pa tudi le tam, kjer se ni pravočasno in pravilno žveplalo. Ko se je omenjenega časa začel pojavljati oidium (ljudje pravijo »pepel«, in to za oidium kakor za peronospero na grozdju), so hoteli vinogradniki že enkrat škropiti z zmesjo galice, apna in sode, nekateri, kakor pravijo z povoljnimi uspehom, drugi zopet z nepovoljnimi, češ, da je vse zastoj, ako se enkrat pravočasno žveplalo zamudi. Zopet drugi so škropili z natronom, 30 dek na polovnjak, brez vsake druge primesi; kakšne uspehe so dosegli, nam naj blagovolijo na tem mestu svoječasnno objaviti. Sicer pa se najdejo tudi gorice, v katerih se ni nobenkrat žveplalo, pa zategadelj vendar ne moremo trditi, da bi bilo v istih več oidiuma kakor v drugih, kjer se je redno dva- do trikrat žveplalo, iz česar sledi, da je bolehavost tudi od lege odvisna. Bolezen in vreme pa močno zadržujeta pravočasno mečanje grozdja, vsled česar bomo morali letos bolj pozno brati ko dosedaj. Eno pa stoji: najsi bode pridelek kakršenkoli, drag bo!

DNEVNI PREGLED.

Porota in svoboda časopisja. V zadnjem času so se sodniki spravili nad ljudska sodišča, t. j. poroto, in jo hočejo odpraviti. Pri tem nastopajo tudi zoper svobodo časopisja. Hočejo, da bi časopisje prišlo pred sodnike po poklicu in ne pred ljudsko sodbo, t. j. poroto. Na ta način naj bi se ječe polnile z uredniki listov, kakor so se to svojčas v Avstriji ali pa sedaj na Hrvaškem, kjer vlada zapre urednika kakkega lista, če isti ne pišejo po želji vlade, temveč po želji ljudstva. Nameni nemških sodnikov so nova nasilja na svobodo in neodvisnost časopisja.

Germanizacija Avstrije. Justični minister dr. Hochenburger je prav pridno na delu za germanizacijo v Avstriji. Slovenci smo po njegovi milosti prejeli par sodnih predsednikov in tudi razne okrožnice so dišale po duhu »od zgoraj«. V zadnjem času se je veter obrnil od juga na sever. Sedaj je izšel škandalozen jezikoven ukaz na Češkem. Tako se hoče Nemce podpreti z raznimi ukazi od ministerstev. Vsi češki listi ostro protestirajo proti nasiljem nad pravicami naroda.

Slovenski klerikalci in vprašanje državnih uradnikov — službena pragmatika. Klerikalci nikdar prijatelji uradnikov niso bili. Posebno ulogo po igranju pri službeni pragmatiki. Sedaj komaj čakajo, da bi gosposka zbornica vrnila službeno pragmatiko, da bi jo zopet naskočili in se na podlagi tega vprašanja prihvalisali vladl. Potem bodo zopet poslali kakkega Goštinčarja v boj za državne uradnike.

Spetletni se je neki bojkot. V včerajšnjem »Slovencu« in je napisal sledečo bojkotno notico: Zavednost! Noben naš član in somišljenik bi ne smel imeti ročnega zapiska, ki ga tiska »Učiteljska tiskarna«, pač pa žepni zapisnik, ki ga letos zepet v drugo izdajo »Slovaška zveza« in se tiska v »Kratki slovarnik«. Krajni šolski svet, kateheti in drugi naši ljudje, bodite tedaj toliko samozavestni in ne pustite se terorizirati od liberalnih šolskih voditeljev. Letošnji žepni zapisnik bode zelo praktičen in v njem bode tudi imenik članov »S. z.« — Voditelj. — Pač revš! Morda bi tako rad teroriziral, kot nadzornika Gaberščka, ki v enem žepu nosi zapisnik »Slovaške zveze« v drugem pa »Zaveze«, ali pa klerikalni nadučitelj Jeglič v Ljubljani, ki je nosil v enem žepu »Slovenski Narod«, v drugem pa »Slovenca«. In taki ljudje sedaj označajo bojkot!

Nevaren sovražnik Slovencev — umrl. Umrl je 4. septembra t. l. ob tri četrti na 11. dopoldne v Gradcu deželni poslanec štajerske trgovsko-obrtno zbornice, župan na Muti in tovarnar Oton Erber v starosti 67 let. Član deželnega zbora je že od l. 1902. Vse njegovo delovanje je strmelno za utrditev nemštva na Muti in v celnem marnberškem okraju. Bil je vsled svoje razumnosti in treznega nastopa nevaren narodni nasprotnik, ki ga bodo Nemci težko pogrešali. Erber je bil zagrižen nasprotnik vsega, kar je slovensko, in je vse to tudi

s skrajno brezobzirnostjo zasledoval in skušal uničiti.

Nemškutarsko gospodarstvo na račun davkoplačevalcev. Iz St. Vida pri Ptujju se poroča o naravnost neverjetnem slučaju, kako gospodarijo nemškutariji tam, kjer imajo oblast v rokah, na račun davkoplačevalcev. V tamošnji krajni šolski svet je po milosti nemškutarskega okrajnega šolskega sveta v Ptujju prišel tudi posilnimec Schosteritsch. Hotel je tedaj pokazati svojo moč. Razpisano je bilo učiteljsko mesto in v razpisu je krajni šolski svet naznanil, da da učiteljski moči na razpolago stanovanje, obstoječe iz dveh sob, kabineta, kuhinje in kleti. Razpis je bil v seji enoglasno, tudi s Šostaričevim glasom, sprejet. Mesto je pa dobil učitelj, o katerem je Šostarič vedel, da ne bo maral zahajati v njegovo gostilno in trgovino. Zato se je sklenilo, da novi učitelj ne dobi stanovanja, katero je bilo razpisano, ampak se ga je hotelo poriniti nekam drugam. Dotično stanovanje se je oddalo neki učiteljici, češ: »Novi učitelj ne dobi tega stanovanja, pojdite vi vanj na našo odgovornost«. Učiteljica je res to storila, in ko je novi učitelj prišel, je bil brez stanovanja. Moral je iti stanovati v gostilno. Tožil je seveda krajni šolski svet. Načelnik Verdinek je v sporazumu s Šostaričem brez vsake seje dal pooblastilo dr. Plackkiju. Krajni šolski svet je tožbo zgubil in mora plačati stroške, ki bodo znašali nad 300 kron. Seveda jih bosta Verdinek in Šostarič plačala iz blagajne krajnega šolskega sveta. Toda če drugi člani istega in če šentiviški občani niso čisto na glavo padli, bodo povrnili tega zneska zahtevali od gori imenovanih, ki sta zapletla krajni šol. svet brez vsake seje in sklepa v to pravdo. Naj povesčeta v svoje žepne denar davkoplačevalcev je za take politične ekskurze nemškutarjev veliko predrag.

Drobiž iz Štajerske. Na Muti je prišel v konkurz čevljar Ferd. Filipi. — Iz Kopa-lišč. Rogaško Slatino je obiskalo doslej 3121 strank z 4689 osebami, Dobro pa 885 oseb. — Pred celjsko poroto je bil 3. t. m. na 2 leti težke ječe obsojen dninar Andrej Paulič, ki je nazadnje bival v Selu pri Vranskem, zaradi hudodelstva tatvin. Bil je že prej 21-krat kaznovan. — Narodna veselica v Mestinju, ki se je v nedeljo 1. t. m. tako lepo obnesla v kljub slabemu vremenu, se ponovi v nedeljo dne 8. t. m. s šaljivo igro, godbo, srečolovom, petjem itd. Seveda bo tudi ples.

Izpraznjeno mesto po pokojnem profesorju Štreklju v Gradcu bo baje zasedel dr. Ivan Prijatelj, sedaj tajnik na slov. inštitutu na dunajskem vseučilišču. Tako poroča graška »Union« po hrvaški korespondenci.

Nogometna tekma Radovljica-Bled. V sredo 4. t. m. je prinesel »Slov. Narod« notico z naslovom »Nogometna tekma Radovljica-Bled ali laž ima kratke noge«. Piše se, da Radovljčani niso imeli nič najetih igralcev, vprašamo torej, kje da so Radovljčani dobili desnega branilca, srednjega glavnega napadalca, desno krilo itd. Piše se nadalje, da je moral Radovljško moštvo igrati z štirimi rezervami, to pa zato, ker niso mogli priti Radovljčanom na pomoč igralci iz nekega drugega kluba, ker je imel tisti klub isti dan tekmo. To je jasni dokaz, koliko igralcev, da so imeli Radovljčani najetih.

Zvesta do smrti. Iz Idrije nam pišejo: V ponedeljek zvečer je ponesrečila 74 let stara vdova Marija Kodrova, ko se je vračala domov. Ob en četrti na 9. je šla po večerne liste, ki jih pripelje avtomobil. Ko je liste razdelila, je šla proti domu, padla v Idrijo in utonila. Marija Kodrova je prevzela dedščino po svojem možu, ki je bil sluga Čitalnice. Ko je mož umrl, je prevzela njegove posle vdova. Vrhutega je stregla Sokolu, dilaškemu podpornemu društvu, obema podružnicama C. M. D. itd. Vsem tem društvom je bila zvesta in marljiva služabnica, ki je vzlic visoki starosti opravljala svoje posle z živalno vneto in neumorno vztrajnostjo. Bila je preprosta, a vsem narodnim društvom zvesta žena, ki jo bodo mnogi, kateri so jo neštokrat potrebovali, težko pogrešali. Res pravi narodni delavki blag spomin!

Ciril Metodovi družbi v vednost. Prejeli smo: Zelo potrebno in jako koristno bi bilo, ako C. M. družba ustanovi na Kočevskem svojo šolo v Lienfeldu ali Dolgi vasi. Najboljše je še v prvem, namreč v Lienfeldu, kjer je ravno središče slovenskih krajev. Tam je zelo mnogo slovenskih otrok, ki morejo obiskovati nemške jole ter postanejo pozneje odpadniki. Zato raj prosimo slavno vodstvo C. M. družbe, da resno upošteva naše želje in ob prvi svoji seji takoj potrebno ukrene radi gori imenovane šole, ker stvar je že tako pozna.

Od cvediljenega dneva v Kranjski gorji je dobilo osrednje vodstvo v roke g. Milka Nagliča 154 K. Prireditelj se je vršila pod okriljem C. M. podružnice v Kranjski Gori, oziroma vodstvom vedno marljive blagajničarke gč. Mici Černič-Pečarjeve. Zelo pridno so prodajale pestrobolne cvetke gdeni. Budinekovi, gč. Gregorijeva, gdeni. Jakelj-Smerinjakovi in gč. Tičarjeva. Izkazali so se tudi kranjskogorski dijak. Vrtovali okna kranjskogorski gospej in gospodičen pa so darovali premnogo cvetk za skupne narodne namene.

Velika pravda proti advokatu dr. Reimanu, bivšemu županu v Kolinu se vrši te dni pred poroto v Kutni Gori. Dr. Reiman je ponaredil več menic, zadrževal je denar svojim klientom in sploh manipuliral na vse mogoče načine. Pred poroto trdi dr. Reiman, da ni imel slabega namena, da si je hotel le pomagati iz stiske, ker bi bil počasi vse plačal. Z napačnimi menicami in drugimi sleparijami je dr. Reiman napravil dolga več tisoč kron. Kam je deval denar, ni znano. Priče pravijo, da ni živel nad razmere in da je upal na boljše čase, ko bo plačal dolgo.

Zvit slepar je bil 30letni Jaroslav Jirak, ki je sleparil na ta način, da je ponujal trgovcem blago, ki ga sam ni imel. Hodil je namreč po trgovinah in je ponujal prave, krompir in drugo, ter je kazal razne avize, ki so do-

kazovale da ima na kolodvoru cele vagone svojega blaga. Avize pa so bile ponarejene in tako je Jirak izvajal od nepredvidnih ljudi več sto kron.

Krščanska svoboda je tednik, ki ga je doslej izdajal župnik Traub. Toda kakšna je krščanska svoboda, se je Traub sam prepričal, kajti te dni je bil — odstavljen in celo penzije mu niso priznali. Zakaj? Zato ker si je dovolil v nekaterih vprašanjih imeti svoje mnenje. Slučaj spominja na znani slučaj Jatko. Traub in Jatko sta bila prijatelja. Traub je bil obsojen zaradi — vere, vkljub temu, da je bil bil veren človek, nego oni, ki so ga obsodili.

Napad ciganov. Dne 3. t. m. je bil v Ptujju velik živinski sejem. Ko se je veleposestnik Martin Hernec iz Stanočine vračal domov, ga je na Sponjem Bregu napadlo več ciganov z grožnjo, da ga ubijejo, če jim ne izroči 1200 K. 50letni cigan Šandor mu je skušal s silo iztrgati denarnico. Hernec, ki je nesel s sejem dve verigi za bice, se je branil in razvil se je med njima bud boj. Se le ko je prišlo po cesti več ljudi, je Nikolič zbežal. Obvestili so orožništvo, postajevođa Slatar se je vsedel na kolo in zasledoval roparje. Pri Turnišu je Nikolič s pomočjo orožniške patrulje ujel in zvezal ter ga nato izročil okrajni sodnji v Ptujju. Drugi cigani so ušli.

Nevarna sušica. K hamburškemu zdravniku dr. Paulsenu je prišel pred par dnevi 20letni mož in je prosil, da ga preišče, češ, da čuti v prsih, sušico. Zdravnik ga je res preiskal in zahteval na koncu zaslužno plačo. Sedaj pa potegne neznanec iz žepa samokres in zakriči v zdravnika: »Denarja sem!« Zdravnik mu s spretnim udarcem izbiye iz roke samokres, mu da 4 marke in ga porine skozi vrata. Neznani bolnik je res imel sušico toda ne v prsih, ampak v žepu.

Smrtna nevarnost v cirkusu. V sredo večer je plesala v bordoškem cirkusu pri predstavi neka plesalka na vrvi, ki je bila nategnjena nad odprto kletko, v kateri so prežali štirje gladni lev. Naenkrat ugasne v cirkusu električna luč. Nastane krik in silna zmešnjava med navzočimi gledalci. Spretna plesalka pa v vsej tej zmedni ni izgubila poguma. Z veliko silo se je pognala in je skočila z vrvi na tla daleč od levje kletke. Občinstvo je junaško deklico prisrčno pozdravljalo in jo bogato nagradilo.

Črna roka v Njujorku. Iz Amerike poročajo, da je »črna roka« zopet na delu proti petrolejskemu kralju Johnu D. Rockefellerju in njegovemu sinu, ki sta baje ponudila večjo svoto zato, da se razkrinka ničvredna njujorška policija. »Črna roka« zahteva od petrolejske dinastije nič manj kakor milijon dolarjev, drugače, pravi, 17. septembra Rockefellerja, njegovega očeta, sina in nečaka ne bo več med živimi. Enega člana »črne roke«, ki se je društvu izneveril, je 3. septembra t. l. nekdo ustrelil v prico vseh gostov v neki njujorški kavarni. Toni Zacaro, tako je bilo temu članu ime, je sedel v lokalu pri kartah, kar vstopi več kmetov v sobo in sporoče Zacaru, da bi radi z njim na samem govorili. Vrnivši se Zacaro k igralni mizi, naenkrat poblede; pod njegovimi kartami je ležala karta »srce 4« kar pomeni za člane »črne roke« smrtno obsodbo. Ta se je tudi takoj izvršila. Neki tujec je stopil v sobo k igralni mizi in oddal dva strela. V hipu je bil lokal prazen in zapuščen, pod mizo je ležalo ustreljeno truplo Zacara in nedaleč od njega smrtno ranjeni krčmar. Policija je takoj pričela zločin zasledovati, toda v celnem Njujorku ni niti enega človeka, ki bi verjel, da se ji bo posrečilo prijeti zverinskega človeka.

Vlomilec v kufi. V nekem dunajskem hotelu so prijeli v obleko grškega duhovnika oblečenega redovnika, ki se je izdajal pod imenom patra Nikolaja Davida Butusa. V njegovi kufi so našli celo vrsto svedcev in drugega vlomilskega orodja. Odvezli so mu železno pastirko palico, ki jo je rabil pri vlomih. Moža so pred kratkim zasledovale oblasti v Krakovu radi nedovoljenega beračenja. Pred policijo je izpovedal, da je grški duhovnik doma iz Kurdistanu.

Nesreča prve ljubezni. Prošli četrtek predpoldne sta se zastrupili na Dunaju z lugovo raztopino 14letna učenka na meščanski šoli Marija Hofman in 16letna delavka Alojzija Aksman. Prva je bila zanjubljena v nekega 15letnega dečka. Starši so pa kmalu opazili dekletovo bolezen in so ji strogo stopili na prste. Ko ni mogla več priti v bližino svojega ljubljence, je poskusila srečo s pismom. Toda tudi pismo ni prišlo v roke dečku, temveč njegovim staršem, ki so mu zapretili, da pokažejo pismo učitelju na dekliški meščanski šoli. Obupana deklica je sklenila nato, da si vzame mlado življenje. S svojo prijateljico, ki je tudi pripravila mlado srečo in veselje do življenja je popila večjo množino omenjega strupa. Obe deklici sta se s strupom nevarno poškodovale. Prenešli so jih v mestno bolnico.

Ljubljana.

Lepe razmere na brzojavnem oddelku ljubljanske pošte. Večkrat se slišijo pritožbe, da se brzojavke, oddane na železniških postajah, strankam zelo pozno dostavijo, tako da večkrat ne dosežejo svojega namena. Po izvedbah smo spoznali, da temu niso krive železniške postaje pač pa slavne ljubljanske pošte brzojavni oddelci. Reklo se nam je, da na brzojavu po več ur ni doklicati Ljubljane in da se mora vselej poklicati Ljubljana južni kolodvor, katera potem drage volje telefonično opozori pošto, da se naj ali na severni, južni, gorenjski, dolenski in kamniški progi javi. Pripetil se je na primer slučaj, da je potnik oddal na neki postaji na Krasu brzojavko v Zagreb, kamor je sam po oddaji brzojavke odpotoval in res je brzojavka srečno dve uri po prihodu dotičnega potnika primahala v Zagreb. Drugi slučaj nam je na razpolago, da je ob 7. uri zjutraj oddana brzojavka na neki 34 km od Ljubljane oddaljeni postaji ob 8. uri zvečer priromala v Ljubljano,

toraj v 13 urah, in pri direktni zvezi katero pot bi človek lahko dvakrat prej prehodil in dosegel svoj namen ko brzojavka. In takih slučajev bi se lahko na stotine navedlo, ker se dogajajo že več let. Želimo, da gospod oskrbnik ljubljanske pošte že vendar enkrat pomete na brzojavnem oddelku z brezovo metlo, ker drugače se bomo na merodajneša mesta obrnili.

Ali bo tudi Ljubljana morala napraviti zopet dvojezične napise? To vprašanje si stavljajo ljudje sedaj, ko je prišla vladna odredba, da morajo občine zopet razobesiti dvojezične napise. Menimo, da bi si ljubljansko občinstvo znalo hitro pomagati, če pride do tega. Kadar bodo v Trstu, na Goriškem, Štajerskem in Koroškem viseli v naših manjšinskih mestih in krajih tudi slovenski napisi, šele tedaj lahko pride kdo v Ljubljano z nemško tablo. Vlada, kakor je videti iz zadnje odredbe glede dvojezičnih napisov, stavi sklep devetnajsti državnega osnovnega zakona v službo germanizacije. Tudi prav! Pa naj pride zopet cesar Jožef II. nazaj; samo hati se je pri današnji zavednosti slovanskih narodov v Avstriji, da vlada ne vrača s tem leta osemindesetega nazaj.

Se že polni Ljubljana z nemškim delavstvom. V Ljubljani so večje tovarne in podjetja vsa v nemških rokah. Dokler še ni bilo novega volilnega reda za občinski svet, so Nemci še sprejemali slovenske delavce v službo. Sedaj se pa trudijo, da spravijo kolikor mogoče mnogo tujega delavstva v Ljubljano. Zato se odkrižujejo slov. delavcev, ki se ne udeležijo ali oni nacionalni zahtevi nemškega gospodarja. Na ta način si skušajo Nemci pridobiti več volilcev za občinski svet v Ljubljani, da dobe pri prihodnjih volitvah še več mandatov v občinskem svetu. Tako bodo Nemci v ljubljanskem občinskem svetu postali skoro močnejši kot klerikalci. To so posledice nasilja, ki se je izvršilo brez volje slovenskih volilcev v Ljubljani in preko njih, le na željo klerikalnih voditeljev.

Nesnaga v strugi Ljubljanice. Prejeli smo: Ako gremo ob strugi Ljubljanice in pridemo do kanalov, ki se izteka iz bolnišnice, se vidi, da nesnaga, ki prihaja ven, zastaja kar na vrhu peska. To povzroča precejšen smrad, zatorej naj poklicana oblast skrbí, da bodo dotični jarki dovolj globoki in izpeljani naravnost na sredo Ljubljanice. Da ne bo kakke okužbe.

Ljubljanski kanonik J. Šiška okraden. Meseca februarja t. l. je izginilo iz gozda stolnega kanonika J. Šiške v Trševju na Vipavskem več vejih in manjših smrek in jelk. Kanonikov gozdar F. Novak je takoj pogrešal drevesa in je obvestil o lesni tatvini tamošnje orožništvo. Preiskali so prostor, kjer je zmanjkalo naenkrat kakih pet velikih smrek. Na prvi pogled ni bilo o tatvini pri tleh nikakega sledu. Se le po natančnem preiskavanju tal in korenin so našli na nizke, pri tleh odžgane parobke. Široki, gladko odžgani štori so bili skrbno pokriti z zelenim mahom, tako da so preiskovalci večkrat šli preko njih in niso zasledili nič sumljivega. Takoj je padel sum na voznika F. Bajca, ki je bil že opetovano osumljen radi lesne tatvine. Osumljenec je dejanje takoj priznal in izdal tudi svojega pomagača pri prepovedanem delu mlinarja Tomaža Strmena, ki tudi ni tajil hudodelstva. Včeraj sta se obdolženca zavarjala pred tujakšno deželno sodnijo. F. Bajc je opravičeval dolge prste s tem, da mora skrbeti za osem nepreskrbljenih otrok in si je zategadelj pribavil nekoliko denarja iz ukradenega blaga, njegov tovariš, ki je pa samski, si je pa na ta način pridobil malo cvenka za vesele predpustne dni. Sodnija pa nima smisla za predpustne burke in muhe, zato je obsodila F. Bajca na trimesečno pokoro v težki ječi, a Tomaža Strmena na dva meseca slične kazni. Vsakih 14 dni se bosta hudodelca enkrat postila in spala na trdih tleh. Pozneje bosta morala okradenemu kanoniku kot zasebnemu udeležencu povrniti napravljeno škodo v znesku sodnijske cenitve 76 kron 20 vin.

Tukaj boš rožice duhala. (Izpred sodišča.) Ženske imajo med sabo čudne stvari. Da so se maščevale nad tistim, ki jim je delal sitnost in nadlego, to je skušal že marsikdo; o tem priča tudi domaća zgodovina, kako so polivale z vrelim krompom vrle naše pradedinje nadležne janičarje, ki so se hoteli polastiti njihove lepote. Med slične junakinje bo morala opisati kronika junakov tudi neko Marijo Gr. iz Brezja, ki je izzvala nekega jesenskega dne pretekelega leta na junaški boj svojo gospodinjso posest-

ničo Heleno Grilc. Najprej sta se ženski opetali z jeziki. Ko so le-ti opešali, je pograbila Marija Gr. velik kamen in ga vrgla v sovražnico. Toda kamen na srečo ni zadel. Vsa iz sebe zgrabi nato naskakovalka svojo nasprotnico z golimi rokami in jo potisne v odprto stranišče z besedami: »Tukaj boš rožice duhala« in zaklene vrata prijetne sobice. V tem neprijetnem zaporu je morala čakati Helena Grilc dobre štiri ure. Včeraj pa je prišla za zmagovalno junakinjo pred deželno sodnijo ura maščevanja. Za povračilo, ker je postregla svoji sosedu z dišečimi rožicami, bo morala sedeti junakinja jesenskega dneva na Brezlah 14 dni v ljubljanski ječi in bo morala v tej »dišeči luknji« delati pokoro tudi z enim postom in enim trdim ležiščem.

— »Vse to ljubezen st'ra«. (Izpred sodišča.) Lojze Gorjanc in Martin Johanc, oba »fest« fanti iz Bevskega pri Trbovljah sta imela oba enega dekleta pri srcu. A ker ima Fanika le eno srce, ne more spraviti vanj dveh oboževalcev, posebno še, ker je eden bolj všeč njenim očem kot drugi. Zvečer 14. julija t. l. je vasoval pri lepem dekletu fant Martin, ki je vžival dekletino naklonjenost in je smel priti celo v njeno sobo. Lojze je pa prišel pijan pred njeno okno in je silil noter. Ker le ni dal miru, je poklicala Fanika na pomoč svojega Martina. Ta prileti pred okno in skuša odgnati nepovabljenega gosta. Ta se pa temu odločno upre in se zakadi z odprtim nožem v svojega tekmeča. Konec te nesrečne ljubezni je bil pa sledeči: Martin Johanc, ki je branil čast svojega dekleta je obledel s šestimi ranami pod oknom lepe Fanike, a Lojze Gorjanc bo hladil svoje srce tri tedne v deželnem zaporu. A ostri nož, ki je rezal ljubezni rane, bo vrgel Lojze v hladne savske valove, ko pride iz zapora. Tako je obljubil vročerkvni fant včeraj sodnikom.

— Šahovski mojster dr. Milan Vidmar priredi v soboto dne 7. t. m. ob pol 9. uri, zvečer v kavarni Evropa simultansko partijo, kjer bo igral sočasno s poljubnim številom nasprotnikov. Vabi se vse prijatelje šaha k udeležbi ter naj po možnosti vsakdo prinese šahovnico seboj.

— Nogometna tekma med ljubljanskima moštvoma »Ilirija« in »Vzajemnost« se vrši jutri popoldne ob 3. uri na travniku pod Tivoli. Ob vsakem vremenu. Vstopnina 40 vin. — V nedeljo igra v Ljubljani najboljši hrvaški klub H. A. S. K.

Tukajšnja podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt preloži z dnem 9. septembrom t. l. svoje pisarne in blagajne v lastno poslojše Prešernova ulica št. 50. Novo poslojše je opremljeno z vsemi udobnostmi za občinstvo; blagajniški prostori so znatno razširjeni ter najmodernejše urejeni. Istim se je priključila menajdnica ter posebni oddelek za oklepne (Safes) katere se dajo strankam v najem. Zavod goji vse stroke bančnega poslovanja ter je strankam radevolje na razpolago z pojasnili vsake vrste.

— Vse ljubljanske akademike prosimo, da takoj javijo centralnemu vodstvu za cvetlični dan (Subiceva ulica 3) svoje sodelovanje kot spremljevalci gospodičen-prodajalk pri cvetličnem dnevu v Ljubljani.

— Slovenski narodni trgovci in cvetlični dan. Graški trgovci so naročili velikanske množine cvetk, da so z njimi v znak rodoljubnosti okrasili svoje izlozbe. Zato pričakuje centralno vodstvo za ljubljanski cvetlični dan, da bodo tudi ljubljanski trgovci sledili lepemu zgledu in naročili pri vodstvu cvetličnega dneva pravočasno potrebnega cvetja.

— Gospodičen-prodajalke pri II. ljubljanskem cvetličnem dnevu prosimo tem potom, da se prijavijo centralnemu odboru za cvetlični dan (Subiceva ulica 3) za sodelovanje. Ker je vse odvisno le od navdušenja in prostovoljne požrtvovalnosti, smatramo posebna vabila za nepotrebna in vabimo tem potom vse slovenske gospodične k sodelovanju in povdarjamo, da osebnih vabil ne bomo razpošiljali.

— Vojaška nastanitev. Vse one stranke, stanujoče v mestnem okrožju ljubljanskem, katere so za časa letošnjih vaj tranzenalno prenočile bodisi častnike, moštvo ali vojaške konje, oglašaj naj se radi izplačila nastanjalnih prišolgbin od sobote, dne 7. t. m. dalje z dokazili o nastanitvi v nastanjalnem uradu mestnega magistrata (pisarna mestnega ekspedita) od 8. do 2. ure popoldne ali od 5. do 6. ure zvečer.

— Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 7., nedeljo 8. in ponedeljek 9. septembra 1912: 1. Zimske nevihte na jitrlandskem obrežju. (Velezanimivo, naravni posnetek.) 2. Creme Chautilly. (Velekomično.) 3. Nikdar ni izvedela. (Sifajna ameriška drama samo popoldan.) 4. Madelaina. (Velikanska vojna drama v treh dejanjih, v naslovni vlogi Ila Oeser, junakinja iz »Grešne ljubezni«. Samo zvečer.) 5. Moric snubec. (Velekomična burka; igra Prince.) — V torek »Klovn«. (Velikanska učinkovitost. Ameriška cirkuška drama. Samo zvečer.)

Trst.

»Edinost« z dne 4. t. m. piše: »Socijalni demokratje predlagajo v državnem zboru, naj se da železničarjem in drugim državnim uslužbencem toliko in toliko milijonov v izboljšanje njih gmotnega položaja, naj se na levo in desno vržejo težki milijoni. Toda nastane vprašanje, od kod naj vzamemo tiste milijone? Nekateri nam odgovarjajo, naj se konfiscira tistim, ki imajo nad svoje potrebe. Onemu, ki ima na pr. 30.000 dohodkov, naj se naloži toliko in toliko davka; če pa njegovo premoženje naraste na 50.000, naj razlika zapade državi, odnosno državnemu fiskusu pod imenom davek. Na ta način pa bi se gospodarski položaj Avstrije gotovo poslabšal. Da bi se res to napravilo, da bi se kapitalistom naložil tolik davek da bi se konfisciral en del njihovih dohodkov v korist državi, potem bi se znalo zgoditi, da bi kapitalisti pobrali svoje premoženje, zapustili državo in odšli v tujo, drugo državo, kjer ne bi dobili takih davkov. In to, po mojih mislih ne bi bil noben uspeh«. Kakor čujemo na-

tisnejo te besede socijalni demokratje v letakih ter jih razdele med ljudstvo.

Velika pevška slavnost na Proseku. 25letnica »Hajdriha«. Za to slavnost dne 8. t. m. se je prijavilo 36 dr. »Ilirija« od sv. Jakoba Trst, 37. Akad. fer. dr. »Balkan« iz Trsta, 38. Pev. dr. »Dom« iz Repnega in 39. Pevsko dr. »Zvonimir« iz Rocola-Trst. Priprave pri slavlolu kakor tudi na slavnostnem prostoru so v najlepšem teku. Za to dosedaj največjo pevsko prireditev na tržaških tleh vlada vseobče največje zanimanje in se pričakuje ogromne udeležbe. Mile goste iz Kranjske dežele pričakuje pev. društvo korporativno, kateremu se pridruži mnogo domačinov in Tržačanov, ob pol 10. uri zjutraj na proseški postaji. Iz postaje odhod naravnost v jamo v Bričihkih ker bode ista ob pol 11. uri dop. razsvetljena. Jamo obiščejo istočasno tudi mnogi udeleženci iz Trsta. Vsem gostom se nudi takrat za izjemoma znižano ceno ogled krasne jame z najvišjo dosedaj odkrito podzemeljsko dvorano. Vstopnina bode znašala 60 h za osebo. Gotovo nihče ne zamudi te ugodne prilike in si poleg udeležbe na slavnosti ogleda tudi to krasno jamo. Iz jame odkorakamo na Prosek. Ob 3. uri popoldne se vrši izpredov, ob pol 4. pa pevška slavnost z nastopom 14 pevskih društev. Skupen 15 zbor pa je A. Hajdrihov: Jadransko morje, katerega bodo pela vsa udeležena društva na krasnem prostoru z razgledom po sinjem morju Jadranskem. Poleg članov petero br. pev. dr. se pričakuje še drugih milih gostov iz slovenske metropole, bele Ljubljane in mile Kranjske dežele. Kdor le more naj pohiti 8. sept. na Prosek.

S Proseka: Cvetlični dan — ta novost v naših krajih — ki ga priredi tukajšnji »Sokol« ob priliki slavnosti pevškega društva »Hajdrih« v nedeljo 8. septembra t. l. marsikomu ne pusti spati. Izredno zanimanje vlada med dekletami — neprestano si belijo glave, kako bi se najboljši in najuspešnejše odlikovale v nedeljski vročini in plemeniti tekmi. Gostje, ko nas obiščete v nedeljo, storite svojo krščansko in narodno dolžnost — dajte zadoščenja njih požrtvovalnosti.

DRUSTVA.

Sokolu I. že zopet grozi slabo vreme. Naj se izlije, nedelja bo pa lepa. Vse predpriprave se vršijo v tem smislu. Pogosto je deževalo cele dneve, nedelja popoldne je bila pa lepa. Zato krepko in pogumno na delo! Dame imajo v soboto zvečer zadnji sestanek na Ledinji glede satorov in drugega dne. Satori naj se okrasijo že v soboto in nedeljo v jutranjih urah. Prosimo, da se v tem oziru dame zanimajo za svoje paviljone, ker bi sicer moral veselčni odsek najeti za drag denar tuje moči. — Vadičelski zbor prosí, da se bratje številno udeležijo v kroju sprejema br. društev. Zbiramo se v ta namen v nedeljo ob 2. uri na Ledinji, ob 2¹/₂ prejmemo brate iz St. Vida, Most in Štepanje vasi pri domobranski vojašnici, ob 2¹/₂ pa Sokola II. na St. Jakobskem mostu. Bratska društva prosimo za točnost. — Župni trobentaški zbor ima skupno skušnjo v soboto zvečer, pričakujemo zanesljivo udeležbo vsih. — Deževno vreme je preteklo nedeljo napravilo Sokolu I. znatno škodo, prepičani pa smo, da napredno ljubljansko občinstvo ne zapusti v nedeljo Sokola I.

Politično društvo za dvorski okraj priredi v nedeljo, dne 8. septembra 1912 v prid »Narodnemu skladu« in društveni knjižnici veliko vrtno veselico na restavracijskem vrtu pri »Perlesu«, Prešernova ulica št. 9 (poleg pošte).

Cvetlični dan priredita v nedeljo, dne 8. septembra podružnica Ciril - Metodove družbe in televodno društvo »Sokol« na Viču. Cvetlice se bodo prodajale po vseh viških ulicah v korist revnih šolskih otrok na Viču, družbe sv. Cirila in Metoda, Sokolske zveze, Radgoja in Branibora.

Velika vrtna veselica popoldne ob 4. uri pri »Rubežniku« na Viču. Sodelujejo viške narodne gospodične in gospe. V velikem salonu: Ples. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Vstopnina 20 vinarjev. Ker je glavni dobiček namenjen revnim šolskim otrokom na Viču, pričakujemo naklonjenosti od vsega viškega prebivalstva.

Bum, bum, bum! Ampak to ne za vojaške vaje, le na velikem plesišču bodo veseli plesalci vdarjali od navdušenja nad izborna zabavo z nogu ob tla. »Osmi september, ti zlati praznik, mojega življenja« se bo še marsikdo spominjal grosupeljske veselice podružnice C. M. D. Zato pa prijatelji, ne zamudi prilike! 8. septembra popoldan v Grosuplju!

Dobro učitelj, dober učenec. Podružnica C. M. v Opatjem selu je doživela vesel pojav. Podružničnemu predsedniku g. nadučitelju V. Gregoriču je poslal njegov nekdanji učenec, sedaj c. kr. nadtopničar pri mornarici g. Rudolf Peric C. M. dar v znesku K 12,68 s prijaznim pismom: »Kakor vsak človek, tako tudi mi mornarji se radi malo razveselimo. Zbrali smo se Slovenci na naši ladji in jih en par prav po domače zapeli. Ko so nam pa začela že grla omagovati, smo začeli z neko šaloigro »bumfati« v prid družbe sv. Cirila in Metoda in tako se je v kratkem času nabrala vsotka K 3,68. Nadalje so darovali še gg. Jos. Štrukelj K 2, K a po 1 K Iv. Cotič, neimenovan, Anton Obreza, V. Treber in zopet neimenovan.« Pismo sklepa z navdušujočimi besedami, da bi prvotila in rastle prekristna C. M. družba. Gospod nadučitelj se veseli, da pride ta vrli rodoljub kmalu na dopust, ker mu bo pomožen pri C. M. delu. Hvala tem zavednim slovenskim rojakom, hvala vzornemu učitelju in narodnemu vzgojitelju gosp. V. Gregoriču!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta t. l. sledeči promet in sicer: I. Prejemki A. redni prejemki: 1. Prispevki iz nabiralnikov K 769,20. 2. Prispevki podružnic in sicer: Kranjska K 2.268,59, Štajerska K 845,83, Koroška K 156.—, Primorska K 473,62, Nižje Avstrijska K —, Skupaj K 3.744,04. 3. Razni prispevki K 4.006,98, Skupaj K 8.520,22. B. Izredni prejemki: 4. Prispevki za obrambni sklad K 1.248,73. Skupaj K 9.768,95.

II. Izdatki. A. Redni izdatki: Plače, remun. učit. osebju, razni računi itd. K 11.972,54. B. Izredni izdatki: Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad K 1.248,73. Skupaj K 13.221,27, je torej primanjkljaja K 3.452,32. Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Ustanovni občni zbor društva absolventov kranjskih kmetijskih šol se vrši v nedeljo dne 15. septembra popoldne ob 10. uri v prostorih hotela Štrukelj v Ljubljani. Ker gre za stanovsko organizacijo, želeli je, da se gg. kolegi tega važnega zborovanja polnoštevilno udeležijo.

Nehvaležnost je plačilo sveta.

(K razpravi pred okrajnim sodiščem v Litiji.)

Predno se je vršila poroka, so šli g. Medvedova, Koprivec in Malka k litijškemu notarju. Najprej je pustila prepisati g. Medvedova na ime Amalije Zagar vse svoje posestvo: hišo z gospodarskimi poslojji, polje, travnike, apnece, živino itd. To je bil velik dar, plemenit dar, ki ga je napravila g. Medvedova svoji rejenki, bivši siroti, s katero ni bila blaga darovalka v nikakem sorodstvu. V svojih pismih je zatrjeval Koprivec, da bi Malko vzel, če bi tudi nič ni imela. Sedaj je imela Malka veliko in mi ne bomo preiskovali, je-li bilo treba sedaj Koprivcu prigovarjati, da naj ostane pri svojem sklepu ali ne; drznemo si pa misliti, da je sedaj Malko vendar le še nekoliko rajše vzel kakor pa, če bi ne imela nič. Saj nam ni znano, da bi protestiral proti ženitvanskemu pismu, ki se je napravilo takoj na to med g. Medvedovcem in Amalijo Zagar in v katerem mu je zadnja podpisala solastništvo lepega nekdanjega Medvedovega posestva.

Ne bomo tajili, da je imel sedaj Koprivec nekaj odkritih, še več pa prikritih zavidežev, ki mu niso privoščili ugodnega gnezda, v katero se je vsedel s svojo Malko. Pa ti zavidežji so kmalu utihnil, ko so videli, da je bil ukrep g. Medvedove v vsestranko zadovoljnost; prva leta so živeli vsi trije v prav lepi slogi; Koprivčeva družina se je množila in g. Medvedova je naložila za vsako Medvedovo dete kot krstno darilo primerno vsoto na hranilnično knjižico. Saj žena je imela še lepe tisočake na strani in mnogokrat se je izrazila v ožjem krogu svojih varovancev kakor tudi v priči drugih: »Saj bo itak Malka dobila vse!« To je bil gotovo znak njene zadovoljnosti in da bi ostalo pri Koprivčevih tak — ne bilo bi nam treba pisati sedaj teh vrstic.

Toda — žalibog — ostalo ni tako! Gospa Medvedova se je čutila še vedno kot lastnica vsega posestva in je hotela imeti tudi na njem odločilno besedo in to tem bolj, ker je bila v zavesti, da dela in ukrepa vse le v prid svojih varovancev. Spočetka je Koprivec to še trpel, ali kmalu mu je presedalo to »vmešavanje« v njegovo oblast. Bil je sit je-robstva, hotel je postopati samolastno, kar je kalilo lepo sporazumljenje v Medvedovi oziroma Koprivčevi hiši. Beseda je dala besedo, sploh se je g. Medvedovi godilo kakor lisici v basni: »Jež in lisica.« To je g. Medvedovo žalilo, prišla je do spoznanja, da se je vendar le prenagljila in da je prehitro dala iz rok svoje posestvo. Toda pomagati si ni vedla in znala. Tožila je o svojem stanju svojim prijateljem in prijateljicam, ogibala se je lastnega doma, zahajala je raje drugam, mnogokrat tudi v Ljubljano, kjer je imela mnogo udanih ji znancev; pa nikjer ni imela obstanke, nikjer ni našla one udobnosti, ki jo je bila vajena.

To tavanje naokoli in to potovanje pa ni bilo všeč Koprivcu — ker je stalo g. Medvedovo precej denarja. Čutil se je že lastnika vsega premoženja g. Medvedove, zdelo se mu je, da je on prikrašan za vsak vinar, ki ga je izdala. »Mama bodo vse zapravili« — tako je tarnal proti Malki in svojim znancem in skušal na vsak način preprečiti to »zapravljanje«. Začel je praviti ljudem, da »mama« niso več pri zdravi pameti, da se jim meša! Zmedenost, nemirnost, žalost in obup svoje največje dobrotnice, ki pa je bila naravna posledica njegovega postopanja napram njej, je porabil v to, da je razširjal po Zagorju vest, da se je g. Medvedovi zmešalo in da ni mogoče več z njo izhajati. Pozabil je na vse lepe obljube in zatrjevanja, pozabil na svojo hvaležnost, ki bi imela segati po njegovih pismenih zatrdilih do — groba in storil je satanski sklep, da pošlje njo, ki se ji je imel zahvaliti za vse, kar je imel v — norišnico. (Dalje.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

VOJNA NA BALKANU.

Soifja, 6. septembra. Vojno razpoloženje med narodom narašča. Pričakovati je, da tudi vlada izda stroge odredbe v tem oziru. »Nove Vreme« poroča, da se je predsednik bolgarskega saborja izrazil, da je vojna med Turčijo in Bolgarijo neizogibna.

Belgrad, 6. septembra. Za nedeljo je pripravljen zopet več shodov po Srbiji, na katerih se ljudstvo izreče za vojno s Turčijo.

Dunaj, 6. septembra. Danes je jasno, da predlog grofa Berchtolda ni imel drugega cilja, kakor diplomatskim potom zavleči napeto stanje na Balkanu, kar nekoliko ublaži takojšen izbruh zoper napete razmere.

RUSIFICIRANJE POLJAKOV.

Varšava, 6. septembra. Vsa ravnateljstva privatnih šol na ruskem Poljskem so bila ostro pozvana od oblasti, da morajo voditi knjige, izročevala in kataloge le v ruskem jeziku.

UPORI RUSKIH MORNARJEV.

Petrograd, 6. septembra. Tukajšnji korespondenčni urad dementira vesti o uporih mornarice v Črnem morju.

SODNIKI ZA SMRTNO KAZEN.

Dunaj, 6. septembra. Sodniki so se na kongresu z 158 proti 157 glasovi izrekli za smrtne kazni. Kakor je videti, še ni upati na odpravo te sramotne kazni, ki bi se je morala že vsaka država sramovati.

DEMISIJA AVSTRIJSKEGA TRGOVIN-SKEGA MINISTRA.

Dunaj, 6. septembra. Trgovinski minister Rössler poda v najkrajšem času svojo demisijo. Kot vzrok navaja bolezen. S tem je zadobila rekonstrukcija kabineta še širšo obliko.

DEMISIJA SRBSKEGA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA.

Belgrad, 6. septembra. Ministrski predsednik Tričković je podal svojo demisijo. Ni dvoma, da bi kralj demisije ne sprejel. Kralj želi, da sestavi Nikola Pašić novo močno vlado, ki bo imela voljo nastopiti najodločnejše sprčo sedanjih napetih razmer na Balkanu.

SRBSKA SLAVNOST PREPOVEDANA.

Sarajevo, 6. septembra. Vlada je prepovedala slavnostni obhod, ki ga je nameravala »Prosvjeta« prirediti 21. t. m. Izven avstrijskim Srbom je sploh prepovedan poset 10. letnice »Prosvjete«. Tudi je prepovedano nositi trikoloro in narodno nošo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Novo mesto: Zahvaljujemo se in se priporočamo. — Trst: V kratkem pismo.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Blagajničarka za močno trgovino, ne izpod 25 let stara, ki je že tako službo opravljala, se išče. Nastop takoj. Ponudbe na pošni predal 38, Ljubljana. 567—3

Dva dijaka iščeta dve, ali eno posebno sobo s hrano. Iščeta tudi instrukcije za 1 do 6 realko. Ponudbe pod »Dva dijaka« na »Prvo anončno pisarno.« 594—2

Radi drugega podjetja se proda krojaška obrt v kateri delajo 3 do 4 delavci, eventuelno se sprejme tudi kompanjon. Natančneje v »Prvi anončni pisarni.« 591—10

Sobo s hrano išče višji realec za takojšnjo uporabo. Cenjene ponudbe z navedbo cene pod »Realec« na »Prvo anončno pisarno.« 602—2

Vzgojiteljica, ki bi opravljala tudi lahka domača dela se išče k šletni deklici, eventuelno se sprejme tudi učiteljica, najraje z vadnice na dom, ali tudi na hrano in stanovanje. Naslov v »Prvi anončni pisarni.« 604—2

Dva gospoda se sprejme na hrano in stanovanje. Križevniška ulica št. 9, II. nad. levo. 603—2

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašan in oblastveno koncesijoniran optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogled, toplotmere, in zrakomere vseh vrst.

Očala, ščipalnik natančno po zdravniškem receptu.

Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Gramofoni - automati !!

tovarniška zaloga

GRAMOFON-AUTOMAT za gostilničarje z vmeskom po 10 ali 6 vin. z 20 kom. in 1000 šivank samo 95 K

FINI GRAMOFON z 10 komati in 1000 šivank samo . . . K 30—

Za vsak gramofon pisмено jamstvo.

Gramofon-Ateljer

A. Rasberger

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanične godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, oglejte si moje zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Dva krojaška pomočnika

za fino veliko delo, se takoj sprejmeta. Ponudbe pod „št. 8“ na „Prvo anončno pisarno“.

4 dijake

se sprejme na hrano in stanovanje. Reflektira se samo na pridne in iz dobre hiše. Postrežba jako dobra. — Ponudbe na „Prvo anončno pisarno“ pod „št. 65“, do 14. t. m.

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. Barva za lasne in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke itd. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo 1 (zraven čevljarskega mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Ravnokar došla velika izbira oblek za šolsko mladino

za deklice in dečke. — Najnovejše obleke, površnike in raglane za gospode. Najmodernejšo in največjo izbero damske konfekcije, kakor paletaje, raglane, kostume, jopice, krila in bluze po priznani najnižjih cenah priporoča

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876.

Telefon števil. 60.

Podjetje za prevozništvo c. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet ovojev. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstr. Lloydja. Pisarna v mestu: Šelenburgova ulica 3. Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor. 257

MIHAEL KASTNER, Ljubljana

Kongresni trg števil. 10

dobavlja najcenejše: špecerijsko blago; jedilno in živilsko sol; petrol ej (tudi v originalnih pločevinastih posodah); obdačen in neobdačen bencin za motorje in avtomobile; gasolin, cigroin za razsetljavo; gorilno olje za Diesel-motorje; vseh vrst strojno olje; parafin itd. itd.

Vse mineralne vode in studenčne produkte vedno sveže v zalogi.

Povodom početka šole

priporoča

modna in špotna trgovina

P. MAGDIC, LJUBLJANA

nasproti glavne pošte

za dijake in diakinje

perilo, klobuke, čepice, majice, nogavice, rokavice, dežnike, kravate, naramnice, podveze, žepne robce, glavničke, krtače, milo, predpasnike, pase, torbice, gumbe, moderce, telovadne čevlje itd. itd.

Celo noč odprto
Kavarna Leon
Celo noč odprto

Ustanovljena leta 1831. Največja zavarovalnica avstro-ogrske države
C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.
Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg-Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.
Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavih. — Tekom leta 1911. se je zavarovalo 21.289 oseb za kapital na 170 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1063 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 417 milijonov kron. 362

Podružnica c. kr. priv.

avstrijskega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.

Delniška glavnica 150,000.000 K.

Rezerve pribl. 95,000.000 K.

P. n.

Čast nam je tem potom javljati, da preložimo z dnem 9. septembra t. l. svoje pisarne in blagajne v lastno, za sl. občinstvo z vsemi udobnostmi opremljeno poslopje

Prešernova ulica števil. 50.

Objednem smo znatno razširili svoje blagajniške prostore ter jim priklopili menjalnico in posebni oddelek za oklopnike (Safes) katere dajemo v najem.

Gojili bomo tudi v novem poslopiju vse stroke bančnega poslovanja, z jednako vestnostjo in pozornostjo, a v obširnejšem obsegu kakor dosedaj.

Z vsakovrstnimi pojasnili smo vedno radevolje na razpolago.

Z velespoštovanjem

Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.